

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo. Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmondvrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 goldinar,
po pošti prejeman
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Upravništvu „Mira“
v Celovcu.

Leto X.

V Celovcu 10. aprila 1891.

Štev. 7.

Naši liberalci in vera.

Liberalci so se nas začeli bati, ker vidijo, da se ljudstvo k veri nazaj obrača; zato so zdaj enkrat hudi postali, ako jim mi očitamo, da so brez vere in da zoper vero delajo. Oni pravijo: „Mi nismo zoper vero, ampak le zoper duhovnike.“ Tudi dr. Abuja se je pri zadnji pravdi nad tem hudoval, da se liberalcem nevera očita. Ako bi pa to res bilo, da liberalci spoštujejo vero, potem bi morali tudi njih časniki tako pisati, kajti vsak strankarski list mora tako pisati, kakor njegova stranka hoče. Mi pa že dolgo let prebiramo liberalne časnike, koroške, dunajske in iz drugih dežel, in brali smo v njih že toliko zasmehovanja katoliške cerkve, njenih nauk in obredov, toliko hvallisanja nevernih in krivovernih modrijanov; opazovali smo tudi govorjenje in življenje liberalcev in videli pri njih toliko protiverstva, da smo mislili: ni mogoče, da bi še kdo dvomil nad tem, da so liberalci res odpadli od katoliške cerkve in vere. Zato si pa tudi nismo zapisali vsake protiverske besede, ki smo jih v teh listih kar kupoma videli; kdo bi si bil tudi mislil, da bodo liberalci kedaj vse utajiti hoteli, kar je bilo celemu svetu očitno. Spominjamo se, da so „Freie Stimmen“ pred par leti enkrat na blizo tako pisale: „Mi liberalci smo prav za prav hinavci, ako se še kristjane imenujemo, kajti večina od nas v resnici nič ne veruje.“ Ni pa še dolgo, in to številko si še vsak lahko poišče, kar so se „Freie Stimmen“ norčevale iz molitve in iz sv. maše. Iz Velikoveca so namreč prinesle sledeči dopis: „Koroškimi duhovnikom se lepo zahvalimo za molitve in pridige, ktere so imeli v ta namen, da bi bile volitve srečne. Več naprednjakov Velikovškega okraja.“ S tem so hoteli reči: „Vi ste molili za srečne volitve, in bile so res srečne — za nas liberalce; toraj vidite, da molitev nič ne pomaga!“ V prihodnji številki potem je prišel enak dopis iz Tržkega okraja (Feldkirchen). Še hujši zasmehovanje pa ima dopis iz Prevalj, ki se tako glasi: „Kar se tiče naših enajst volilnih mož, pokrepčali so se pred volitvijo še z eno blagoslovljeno mašo, da bi šli srčno v volilni boj; pa so nekaj drugega zvedeli. Star pregovor pravi: kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade. Tudi tem enajsterim se je taka godila. Da je bila druga blagoslovljena maša dné 5. marca pred volitvijo v Velikovec brez uspeha, to pride menda od tod, ker je na ta dan vladal nemški Bog, ki je v svoji modrosti in skrbnosti pomagal napredku (liberalcem). Naši slovensko-klerikalni volilni možje menda niso bili po-

sebno dobre volje, ko so šli od volitve domov; morda so potem naročili kako črno mašo (requiem ali mrtvašnico).“ Zdaj vprašamo: ali ni to zasmehovanje molitve in sv. maše? Da so Slovenci molili za srečne volitve, to je, da bi bili izvoljeni verni, katoliški poslanci, to so prav storili, saj tako so ukazali tudi avstrijski škofi v svojem pastirskem listu. Mi ne vemo, zakaj Bog naših molitev na Koroškem ni uslišal; kdo bi se tudi predrznil, Božje sklepe presojsati ali neskončni modrosti Božji kaj očitati ali svetovati! Bog dostikrat pravičnega skuša s trpljenjem, hudobnemu pa srečo podeli. Ako bomo pa stanovitni ostali in srčno naprej vojskovali se za pravico in za Božje kraljestvo na zemlji, nam bo Bog gotovo enkrat zmago dodelil, naše nasprotnike pa osramotil, kakor zaslužijo, ker se norčujejo iz Božjih rečij. Liberalci gotovo niso molili za srečne volitve po ukazu škofov, morda so se pastirskemu listu še posmehovali, gotovo pa je, da so se jezili, ko se je na lecah prebral; zdaj so pa toliko predrzni, da pravijo, da je Bog nje uslišal, ki še molili niso, prošnje katoličanov pa zavrgel! Vsak mora spoznati, da je to zasmehovanje molitve.

Nadalje vsi vemo, da je le en Bog za vse národe. Liberalni dopis iz Prevalj pa pravi, da je na dan volitve vladal nemški Bog. Tedaj imajo Nemci svojega posebnega Boga, in Slovenci svojega, in Lahi svojega itd. Ali ni to zasmehovanje sv. vere?

Tako ti ljudje pišejo in tako tudi po gostilnah govorijo, česar se vsak lahko prepriča; in vendar trdijo, da niso zoper vero, ampak le zoper duhovnike! Slovenci, ne verujte njihovim besedam, ampak sodite jih po njih delih; na njih sadu jih bote spoznali. Ako so res tako verni katoličani, zakaj se pa o petkih ne postijo? zakaj mnogi iz njih še o veliki noči ne grejo k spovedi? zakaj mnogi iz njih še ob nedeljah in praznikih ne pridejo v cerkev? Sicer pa je že to prazen izgovor: „nismo zoper vero, ampak le zoper duhovnike.“ Vsaka vera ima svoje duhovnike; kdor vero hoče, se tudi duhovnikov ne sme braniti. Ako duhovniki ljudi učijo, naj lepo živijo po Božjih zapovedih, ako jim delijo sv. zakramente, ako bolnike obiskujejo in tolažijo, revnim pa pomagajo po svojih močéh, — ali jih moramo potem za vse te dobrote sovražiti? Naj pa liberalci vendar enkrat povejo, kaj so jim duhovniki tako hudega storili, da jih morajo sovražiti?

Nam se zdi, da jih le vest peče, in kedar duhovnika vidijo, se spominjajo svojih grehov; to jim ni ljubo in prijetno, zato so jim duhovniki na poti.

Če pa kdo pride in reče: „saj ni nič pekla, ne večnosti“, tega imajo radi, ker jim vest pomiri.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Mestni odbor in Mohorjeva družba.) Človek bi mislil, da bo mestni odbor vesel, da hoče Mohorjeva družba veliko, lepo hišo zidati, kjer bi Celovski rokodelci mnogo tisočev zaslužili. Ker bi imela hiša stati na Vetrinjskem pasu (Viktringer-Ring), kjer se zidajo samo velike palače, zato tudi družba s svojo hišo ni hotela zaostati in je sprejela v stavbeni načrt več olepšav, ktere bi seveda stavbo tudi podražile. Vse to jej pa še ni naklonilo prijaznosti slavnega mestnega zastopa. Najprej so se gospodje spodtikali nad slovenskim napisom; zdaj pa delajo spet druge zapreke in stavijo pogoje, ki jih družba sprejeti ne more. Tam, kjer bi imela nova hiša stati, je bil nekaj mestni rov, po katerem je tekla mala, smrdljiva voda. Potem so ta kanal preobčili (prevelbali), rov zasuli in naredili ravno pot med mestom in kolodvorom. Zdaj pa pravijo, da tisti obok ni zadosti trden, in se je bati, da se podere in z njim hiša, ki bi se na površju zidala; ako hoče toraj družba zidati, naj dotični del rova na novo odkoplje, naj zida močen obok, potem naj rov spet zasuje in hišo nanj zida. Družba pa pravi po pravici: ves rov okolu mesta se preobčuje in zasipa na mestne stroške, zakaj bi ravno ta del rova delal izjemo? Ko ste rov vprvič zasipali, zakaj že takrat niste naredili trdnega oboka? Ali naj družba plača vašo takratno zamudo? Družba ni volje, plačati kakih 3000 gl. za kanal, katerega zidanje je mestna zadeva. To je tedaj poleg napisa še druga sitnost, s katero hoče mestno svetovalstvo Celovško strmoljaviti našo družbo sv. Mohorja. Tako se bo stvar zavlekla ali celo razdrila, in tisti rokodelci, ki so se te stavbe že veselili, naj se grejo zdaj mestnim odbornikom zahvaliti, da tako lepo za nje skrbijo.

Iz Celovške okolice. (Svoji k svojim!) Koroška hranilnica v Celovcu, ki je čisto v rokah nemških liberalcev, razdelila je od svojega dobička med razna društva in zavode 83.320 gl. To je ja prav lepo in hvale vredno, bo marsikteri rekel. A, oglejmo si te darove malo bolj in pogledjmo, komu koroška hranilnica, ki je deželna in torej tudi za Slovence, toliko denarja daruje. Nekaj malega dala je katoliškemu društvu, ki skrbijo za ubožce, a večji del le liberalnim društvu in za take naprave, ki večidel koristijo le gospôdi! Za kmeta, posebno pa za slovenskega kmeta, hranilnica niti krajcarja nema. Raznim „Vereinom“ in pevskim društvom, ki imajo menda samo namen, da opevajo nemško glorio, daruje po stotakah in tisočakah, tudi za luteranskega pastora ima koj 700 gl.; — a za slovenskega kmeta, katerega stiskuje toliko nadlog, niti krajcarja nima! Iz tega pa razvidite, dragi bralci, kako podpirajo vsi oni, ki nosijo svoj denar v liberalne hranilnice, ali pa ondi iščejo pomoči, le naše najhujše sovražnike, — nemške liberalce. Zatorej slovenski kmetje, oklenite se naših posojilnic, ki so res za kmeta in mu v nadlogah res pripomorejo. Denar, ki ga za nje potrosite ali v njih naložite, ostane med vami, in pride le vam v korist. Le če se bomo oklenili drug družega,

ne pa s svojimi težko pridelanimi krajcarji podpirali še naše nasprotnike, smemo upati, da se nam bode kedaj bolje godilo. Zatorej: Svoji k svojim!

Iz Beljaške okolice. (Po volitvah.) Zадnje volitve so pokazale, da v našej okolici katoliška in slovenska reč še ni zgubljena. Kajti v sedmih občinah našega okraja so Slovenci sijajno zmagali, v dveh častno propadli, v treh pa se volitev iz raznih vzrokov niso udeležili. Izvrstno se je držala stara garda slovenska v St. Jakobu. Slava jej! Tudi Bekštanjci (Ločanje, Brnčanje, Maloščanje in Blačanje) so pokazali, da ima naša stranka v tem kraju tako moč, da lahko zmaga pri vsakej volitvi, ako se le na noge postavi. Naj bi vendar Bekštanjci tudi pri prihodnjih občinskih volitvah pokazali in porabili svojo moč ter v resnici postali gospodarji na svojih tléh. Vsa hvala gre vrlim volilcem v Rožeci. Kako varne so se čutili tukaj naši nasprotniki, razvidimo lahko iz tega, da je župan in grajščinski oskrbnik Z. bajé že kakih 14 dnij pred volitvijo dal roko in besedo beljaškemu gospodom, da bode volil Ghona. Gospod Z. se je prepričal, da ne kaže prodajati kože, dokler medved v brlogu tiči. Vi, slovenski možje, pa ste pokazali, da pri vas tudi razdelitev nič ne pomaga, ako le vsak Slovenec in katoličan stori svojo dolžnost. Stojte trdno kakor Jepa tudi z naprej! Posebne zasluge za to veselo zmago pa si je pridobil naš vrli in značajni kmet Gailer-Ilič. Bog mu povrni ves trud! Popolno hvalo zaslužijo vrli in značajni volilci v Gozdanji, ki so na skrajnej meji slovenske tako slavno zmagali. Živeli! Kanalčani so se kakor vselej dobro držali. Zmagali so v Žabnicah, kjer še vedno živi duh nepozabljivega dekana č. g. Ferčnika, kateremu so č. g. Incko vreden naslednik. Zmagali so v Lipaljivesi, kjer naša stvar dosedaj še nima nasprotnikov. Propali pa so iz same malomarnosti naših môž v Ukvah. Erat in drugi možje, kje ste! — Zilanje so večinoma storili svojo dolžnost. V Šmerčah so sicer propali, a propali so častno. Ne dajte se oplašiti, in prihodnjč bo zmaga naša. Vsa hvala in čast pa vrlim volilcem v Strajivesi! Le tako naprej, in prisijalo bode solnce tudi na vaš prag. — Obžalovati je, da so se dali naši vrli Šent-Lenartčani prestrašiti po znanih dogodkih Podkloštrom, tako da se niso udeležili volitve. Vedno ste bili zvesti in neustrašljivi borilci za našo katoliško in slovensko stvar; vest imate tudi vsi čisto, prepričani ste, da se bojujete za pravico: čemu se torej bati? Slab vojak, ki enkrat premagan, odloži orožje. „Kdor vstraja do konca, bode zveličan.“ — V Wernbergu zmagali so nasprotniki, ker še tukaj vedno poganja kapus Orašovej stranki. A mislim, da bi se bili naši možje vendar lahko nekoliko več potrudili. Prihodnjč, upajmo, bode tudi tukaj zmaga naša; rodoljubi, zlasti častiti duhovniki, ne bojte se dela in truda! Bog Vam bo vse poplačal. Častno smo propadli — še le pri ožjej volitvi — na Zili. To pa zato, ker je župan, ki se sicer še Slovincem prijaznega kaže, uporabil ves svoj upliv proti nam. Menda se je bal v zamero priti pri Beljaških gospodih. Grdo in razžaljivo pa je, da je tudi neki gostilničar, ki je sam priznal, da ima od slovenskih kmetov veliko več dobička, ka-

kor od Beljaške gospóde, takrat na vse kriplje delal proti nam. Kdor ima dobiček od nas, od tega smemo terjati, da vsaj ni proti nam, ako že z nami noče biti. Tistim figa-možem pa, ki so, bojé se truda in zamude, ostali doma ter niso šli volit, in tistim, ki so za revni vrček ola, za par smrdljivih cigar ali celó za glažek strupenega „šnopsa“ prodali svoj glas, naj bodo naši vrli bratje v tužnej Istri v vzgled. O volitvah v Istri poroča se „Slovenskemu Národu“ (št. 51.) med drugim tudi to-le: „Posamične volitve v raznih krajih so trajale po tri, štiri dni, in to često do štete pete ure v jutro! Volilci, stari, osiveli možje, prišedši z daljave na volišče, vstrajali so po dva dneva ob — suhem kruhu ter se navzlic vsem zapeljivim protiagitacijam in podkupljivim ponudbam niso umaknili z mesta poprej, dokler niso prišli na vrsto, da so oddali svoj glas národnemu kandidatu. Neki seljak (kmet), kteremu je lahonski agitator ponujal desetak, zavrnil je skušnjavca: „Niti za hiljadu forinti neću prodat svog glasa!“ To je: „Niti za ta vžent goldinarjev ne prodam svojega glasa.“ In res so v Krkavcih, kakor poroča „Edinost“ od 6. marca t. l., nemu slovenskemu volilcu za en sam glas ponujali 1000, reci ta vžent goldinarjev. Pa zastonj. To je pošteno ljudstvo, to so pravi poštenjaki, kaj ne! Posnemajmo je, in zmagala bo naša sveta stvar!

Od Zile. (Po volitvah.) Mislili bote, da smo Ziljani že čisto zaspali. Pa mi se gibljemo in se zbuhamo. To so pokazale volitve. Na Brdu je bilo voljenih 4, in v Štebnu 5 naših, ki so vsi za katoliškega kandidata g. Peitlerja glasovali. S tem smo že zadovoljni, saj na zmago pri veliki volitvi nobeden iz nas ni mislil. Nam ni ljubo, da smo priklenjeni k Špitalskem okraju, da moramo voliti s samimi Nemci. Zato želimo, da bi se uresničil dr. Ferjančičev predlog, da bi prišla Št. Mohorska sodnija pod Beljaški volilni okraj, Paternion pa k Špitalu. Potem bi Slovenci v Beljaku ložej zmagali, ker bi izpod Šmohorske sodnije dobili kakih 10 glasov pomoči. Malo zadovoljni smo pa z Goričani. Včasih so nam Goričé v teh zadevah še lep izgled dajale, zdaj pa volijo po liberalni komandi. To je tembolj čudno, ker tamošnje ljudstvo poznam in vem, da je katoliško-slovenskega mišljenja. Iz Možiške občine pa je en mož, gosp. Grolič, trdno z nami stal. Naj si ga naši omahljivci vzamejo za izgled. So ljudje, ki mislijo, da bi se svet podrl, ko bi liberalci ne imeli prve besede. Pa Steinwender sam je rekel, da liberalci od leta 1866 do 1879 niso družega delali, kakor dolgove. Za naše odpadnike imam pa še en pregovor: „Kdor za tuje prime, svoje zgubi.“

Iz Kotmare vesi. (Liberalno veselje.) Ko je bil Kiršner izvoljen, bili so naši nemškutarji tako veseli, da je eden iz skednja slame navlekel na polje in zažigal, otroke svojega gostača pa je plačal, da so vmes kričali: „Slovenci, pokrepajte!“ S pepelom te požgane slame je vsaj svojo njivo nekoliko pognojil, kajti gnoja je zelo potrebna.

Iz Borovelj. (Naša puškarija. — Volitev v odbor zadruga. — Ljudska štetev.) Naša puškarjska obrt v novjšem času dobro napreduje, posebno odkar imamo dve strojarni in se precej

dela dovrši s stroji. Lani so stroji zaslužili 190.436 goldinarjev. Kar pa je pri strojih dobička, ni lastnina posamičnih podjetnikov, ampak cele puškarjske zadruga. Nje stanje je jako ugodno; lani se je premoženje zadruga skoraj podvojilo, narastlo je na 45.418 gld. To je pač dokaz, da so g. Just kot načelnik in drugi odborniki dobro gospodarili. Tembolj nehvaležno je od nekterih, da so začeli proti dozdanjemu odboru agitirati, in pri zadnji združni volitvi so res vrgli stari odbor, zmagala je Wernigova stranka. Tukaj se močno govori, da novi odborniki ne bodo tako dobro vozili, kakor prejšnji; nekteri še mislijo, da jih vlada ne bo potrdila. Najbrž se bodo tudi tisti še kesali, ki jim je bil g. Just na poti. — Ljudska štetev se je tukaj prav čudno vršila. Čeravno je v Borovljah le malo pravih Nemcev, vendar so skoro vse prebivalce za Nemce zapisali. Da le kdo nekoliko nemško tolče, že velja za Nemca. V nekterih hišah so stariše zapisali za Slovence, otroke pa za Nemce, češ, ker v nemško šolo hodijo, so že Nemci, čeravno doma le slovensko govorijo. Zapisoval se je toraj „učni jezik“, ne pa „občevalni jezik“. V nekterih hišah so pa tiste otroke, ki v šolo hodijo, zapisali za Nemce, manjše pa, ki še ne hodijo v šolo, za Slovence. Ali ni ta štetev cela norčija? Dobro bi bilo, ko bi poslanci to na Dunaju povedali.

Iz Podljubelja. (Volitev, pogreb.) Pri volitvi v državni zbor je slovenska stranka podlegla zavolj velikega napora nasprotnikov, fužinarskih uradnikov, učiteljev in posebno gostilničarjev, kteri so nam blizo vsi nasprotni. Kaj pomaga glas dveh duhovnov zoper tako veliko četo, ktera ima še veliki gmotni upljiv na svojej strani, kakor voznje, zaslužek itd. Potem to nesrečno žganje. Pač stara pesen in na mnogih krajih naše dežele enaka. Duhovščina, edina voditeljica našega slovenskega Gorotana, ima le moralno, liberalci pa gmotno moč, in veliko, veliko jezikov za porabo. — V Plajberzi je umrl in bil dne 8. t. m. pokopan najodličnejši mož naše stranke, vrli Marko Ogriz p. d. Polšnikar. Mož je bil jeklenega značaja, predsednik posojilnice, vrli boritelj za vero in národ. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi, pač dokaz, kako spoštovanja vreden je bil ta mož. Naj v miru počiva!

Iz Prevaljske okolice. (Še nekaj o volitvi. — Konzumno društvo.) Nemškutarji ne morejo pozabiti, da so pri naši prvotni volitvi propadli. Zato iščejo in stikajo še zmirom, kje bi mogli kakega Slovence kaznovati. Najprej so delo odpovedali nekemu kmetskemu sinu zato, ker je njegov oče z nami volil. Neki delavec je samo to rekel: „To je prav, da kmet kmeta voli“; in za to besedo so ga hoteli iz službe djati; potem so se premislili in ga postavili za dva meseca na slabo mesto, da bo imel 25 gld. škode. Vemo še za več takih, kterim se je žugalo, da bodo ob kruh, ako s Slovenci volijo. Obetali so vse razun angeljskega kruha, za kterega sami ne marajo. Neki čevljar, o kterem dvomim, da bi plačal 5 gld. cesarskega davka, je volil prvokrat z liberalci; zato so mu dali službo v fužini; zdaj bo on v fužini služil, doma bodo pa pomagачi čevlje krpali, ta se denarja ne ubrani več. Vemo, da ima „Mir“ premalo prostora, ko bi mi hoteli popisati vse zvijače, žuganje, obljube in surovosti, ki so se rabile pri tej

volitvi, da je bil potem izvoljen tak mož, „kteremu so Rimske verige pretežke“. Žalostno je tudi, da se gospodje, ki se štejejo omikane in študirane, poslužujejo tolike surovosti in sile pri volitvah. Za nas gorjance so volitve huda reč, ker so naši volilci po gorah okoli raztrešeni, da dva nista vkupaj. V Prevaljah in pri Fari pa, kjer je veliko hiš vkup, tam je pa vse liberalno, vse zoper nas katoliške kmete. V Farski vasi je 105 števil, pa mi imamo samo 8 glasov tam; v Prevaljah je pa vse zoper nas; dobri smo jim le, kedar jim groš prinesemo. Zato pa želimo, naj bi nam politično in gospodarsko društvo pomagalo, da si napravimo konzumno društvo, da nam ne bo treba denarja nositi našim nasprotnikom. — Dostavim še, kako si Guštanjarji norce brijejo iz volitev. Nek mladi liberallec je rekel: „Oče, ali niste videli, ko se je hudič skozi Guštanj peljal? Šlo je lušno; samo pri belem lončarju so se mu konji ustavili, ker je beli lončar črnega (župnika) volil. Ko pa pride do Fare; tam konji niso mogli naprej, ker so neumni kmeti sv. mašo najeli za srečno volitev. Pa vragovi konji so se spomnili na oves, ki jih čaka na Možici, zato so trdo potegnili in predrli, da so prišli naprej.“ Mi bi mlademu možu, ki si izmišljuje take kvante, svetovali, ker ima dosti kuhane vode (Sodawasser) na prodaj, naj je o prihodnjih volitvah nekaj pripravi, da bo z njo hudiče škropil, saj za drugo rabo ta voda itak ni za nič.

Iz Slov. Bistrice na Štajerskem. (Liberalci. — Volitve. — Konec brezverca.) Tudi pri nas imamo svoje križe z liberalci, ker tako čudno gospodarijo v našem mestu. V lepe senožeti zasajajo drevojede z divjimi kostanji, smerečjem itd. — Pri volitvah smo se z njimi poskusili in nabrali lepo število slovenskih glasov. Vendar je bilo vse zastoj, ker volimo z Mariborom, kjer je skoraj vse le nemško ali vsaj v nemški rog trobi, ker mora. Tudi pri nas so rokodelce k volitvi gonili, da so več glasov vkup spravili. — Pred nedavnim se je tukaj ustrelil glasovit liberallec. Pred nekimi leti je o veliki noči v košaro nabasal praznih piskrov in molzni stolček iz hleva; vse je s prtom pogrnil in dekli ukazal, da je to v cerkev nesla, da se blagoslovi ali žegna. Ko dekla nazaj prinese, je vse razgrnil in dekli rekel: „Vidiš, da farski blagoslov ni za nič, vsi piskri so prazni.“ Tako se je iz vere norčeval. Takrat je bil še bogat in mu je dobro šlo; imel je sam veliko gospodarstvo in žena mu je prinesla 30.000 gld. dote. Pa ni bilo Božjega blagoslova, vse, vse je šlo, postal je čisto siromak in zavolj tega je obupal in si življenje vzel. Kakoršno življenje, taka smrt! Ne poslušajmo brezvercev, ampak ostanimo zvesti sv. katoliški cerkvi!

Od Male Nedelje. (Raznoterosti.) Naše leposlovno bralno društvo je imelo svoj občni zbor in volitev novega odbora dné 2. svečana. Pristopilo je precej novih udov. Potem je bila v gostilni g. Korošca zabava v spomin domačega zgodovinarja Krempeljna, katerega kosti počivajo na našem mirodvoru. Igrala se je tudi igra „Svoji k svojim“, in godba je svirala narodne slovenske pesmi. — Ozimna je slaba; v krajih je ozimna reč čisto poginila. — Tudi pri nas se je neki sin slovenskih starišev, poštenih ljudij, pri ljudski štetvi zapisal za Nemca. Žalostno! — V Rožni dol ne-

kteri ljudje še zmirom romajo in verujejo v prikazen Matere Božje. Tista smereka je bila posekana, pa ljudje so odnesli les, veje in skorjo, ker je vsak hotel en spomin od nje imeti. — Tudi pri nas se slovensko ljudstvo zmirom bolj zbuja in zaveda ter tirja svoje pravice. — V Celju je bil obsojen 18letni Franc Ivanšič iz Dragovcev na 18 mesecev ječe zavolj razbojništva. V Ljutomeru, kjer je bil najprej zaprt, je s tovarišem zid prekopal in zbežal. Še le lani je prišel iz ječe, kjer je sedel zavolj uboja. Takih lumpov nas Bog varuj! Sramota so za celo sososko.

Iz spodnje Štajerske. (Nekaj od trtne uši in od liberalcev.) Nedavno sem spet enkrat obiskal spodnje kraje tam okoli Brežic in Bizeljskega, kjer je včasih tako dobra kapljica rastla. Zdaj je pa tam silno žalostno, trtna uš je pokončala vse vinograde. V Brežiškem kraju so včasih pridelali 12.000 do 16.000 vedrov, zdaj pa komaj 1000. Vse gorice so suhe in prazne. Fara Bizeljska nima nič. Fare Sromlje, Pišcece, Zdole, Videm, Št. Peter — vse prazno in reyno. Tudi delavni ljudje, kočarji, dninarji, ki so prej po goricah kruh služili, so zdaj revni in stradajo, da se Bogu usmili! Pa tudi Brežici „purgarji“ zdihujejo zdaj v svojih nemških sreih, ker morajo zdaj sami vino kupovati od hrvaških Slovencev. Nad te je šiba Božja morda zato prišla, ker niso poznali ne petka, ne svetka, ne posta, ne molitve. Le po gostilnah in kavarnah si jih lahko našel. Kar sem v „Miru“ bral, da so rajni škof Slomšek rekli, da slovenskih starišev otroci, ako so po nemško in v nemških šolah izrejeni, svoje stariše po nemško kolnejo, to je gola resnica in sem sam dostikrat videl in slišal, ker sem bil več let v Brežicah. Naznamim še to: zavolj velikih lažij je službo zgubil izvrsten organist. Kdor ve za kako službo, naj mu jo naznani. Njegov naslov je: Jože Orgelbauer na Črnci, pošta Brežice (Rann).

Kaj dela politika.

Kolikor se zdaj računati zamore, so voljeni v državni zbor taki poslanci: I. Stranke na desni: Slovencev 14, Hrvatov 9, nemških katoličanov 29, čeških graščakov 18, Staročehov 13, Rumuncev 4, laških katoličanov 5, Poljakov 57, Rusinov 8, skupaj 157 glasov. II. Stranke na levi: Nemških liberalcev 106, nemških narodnjakov 20, Srb 1, laških liberalcev 10 (brez Vergottinija); skupaj 137 glasov. III. Osrednje stranke: Mladočehov 37, protijudovcev 14, srednja stranka (iz Moravskih graščakov in še par drugih) 8; skupaj 59 glasov. Po tem računu nobena stranka nema večine; zato so Mladočehi mislili, da bodo oni odločevali: kamor bi se oni nagnili, tam bi bila večina. Ta račun je veljal za toliko časa, dokler so še nemški liberalci hoteli kljubovati in so grozili s kruto opozicijo, ko so enkrat zvedeli, da Poljaki nočejo z njimi potegniti. Pozneje so se pa omehčali in obljubili, da se hočejo v dogovore podati s Poljaki in Hohentwartovim klubom (o katerem iz začetka niso nič slišati hoteli), pa le za vsak predlog posebej. Tako je zdaj stvar dozorela, in če nemški liberalci, konservativci in Poljaki glasujejo za vlado, potem tista ne potrebuje ne Mladočehov, ne nemških narod-

njakov. Odkar so se pa liberalci približali vladi, poojstrilo se je nasprotje med njimi in Steinwendrovci. Položaj je zdaj tako zasukan, da Poljaki odločujejo večino. Ako namreč levičarjem prištejemo 11 Lahov in 8 srednje stranke, in ako Poljaki (57 Poljakov, 8 Rusinov) z njimi potegnejo, potem imajo 190 glasov proti 163 nasprotnim. Ako pa Poljaki in Rusini potegnejo z desnico, potem se jim pridruži še 37 Mladočehov in 7 protijudovcev in spravijo skupaj 201 glasov proti 152 nasprotnim. Brez poljakov pa nobena stranka ne more večine napraviti. Ta račun ni popolnoma zanesljiv, ker se ne ve za gotovo, kako bo glasovalo voljenih 14 protisemitov, kajti ločijo se na kake tri stranke; eni so bolj naklonjeni desnici, drugi bolj nemškimi národnjakom. Vendar pa se površno že vidi, kako se bo glasovalo. Za davke in sploh za vladne in za gospodarske predloge se bo lahko dobila večina; za národno ravnopravnost Slovanov se tudi dobi večina, ako vlada hoče, kajti Mladočehi bodo vselej za to glasovali, Poljaki pa le potem, ako vlada ne bo nasprotovala, kar je pa žal verjetno, ker se ne bo hotela zameriti liberalcem; za versko šolo pa ne bo dobiti večine, ker bodo nasproti glasovali Mladočehi. To stanje je za nas seveda slabše, kakor je bilo poprej; kajti prej so desničarji imeli večino in ni bilo treba pomoči iskati pri liberalcih. Da je tako prišlo, krive so nesrečne volitve na Češkem. Mislili so Čehi, da si bodo dobro postljali, če volijo same Mladočehi, pa ravno narobe je res. Zdaj je češki národ brez vse veljave v državnem zboru, nihče se ne zmeni za Mladočehi, nobeden se noče z njimi zvezati. Dokler je dr. Rieger s svojimi tovariši še v zboru sedel, bili so češki poslanci v veliki časti, skoraj najbolj veljavni na desnici. Bog daj, da bi Čehi svojo zmoto kmalu spoznali, zlasti pa da bi ustanovili katoliško stranko. Nekaj upanja je že, da se to zgodi, kakor čujemo od več strani. — Državni zbor se je zbral včeraj 9. aprila. Prihodnjic bomo že vedeli povedati, v katere klube so se poslanci razvrstili, in kako kaže politična pratika. — Avstrijski škofi so imeli nekaj dñij posvetovanje na Dunaju. — Deželna razstava v Pragi se začne 15. maja.

V zunanji politiki ni kaj posebnega. V Belgiji so bili delavski nemiri. Tam se delavci tudi vedno hujše poganjajo za občno volilno pravico t. j. da bi smel vsak voliti, ki je 24 let star, naj plača kaj davka ali pa nič. Če bi tiste volitve tudi k nam prišle, potem se bo najbrž tako volilo, kakor bodo fužinarski in drugi gospodje hoteli. — Na Nemškem se je razkrila velika sramota ali lumparija. Zvedelo se je, da je Bizmark s tistim premoženjem, ki ga je v vojski po sili (roparsko) vzel hanoveranskemu kralju, po svoji volji delal, ne da bi bil kak račun dal. Tako je podaril iz tistega zaklada ministru Bötticherju 350.000 mark, da je mogel svoje dolgove poplačati. Kar je še poštenih Nemcev, se sramujejo takega turškega gospodarstva in mnogi kličejo, naj se premoženje hanoveranskega kralja njegovemu sinu nazaj dá. Znano je, da so se iz tega zaklada, ki se tudi „Welfenfond“ imenuje, pitali tudi breznačajni pisatelji in časniki, da so Prusijo v zvezde kovali in katoliško cerkev, Avstrijo, Rusijo, Francijo, Slovane itd. z blatom ometavali. Z pograbljenim denarjem se je

širila „nemška slava“. — Lahov v Afriki kar nič ne marajo. Abesinski kralj ali neguš je ukazal vse izgnati iz svoje dežele.

Gospodarske stvari.

Kako slabim njivam hitro in uspešno pomagati? Zeló zanemarjene njive, ktere se dolgo niso gnojile, ali take, ki so več časa neobdelane ostale, ali take, pri kterih se je s preglobokim oranjem mrtvica izorala, se zboljšajo najnaravneje seveda s tem, da se z živinskim gnojem prav bogato gnojé, ter se temu gnoju dodaja še drugih umetno pripravljenih gnojil. — Toda tako ravnanje ni za naše razmere samó težavno, temveč za gospodarstva pri nas navadno tudi sila predrago, in razun tega se pri gnojenji in setvi, kakor je pri nas navadna, s takim boljšanjem njiv pri visokih stroških enako v rasti pospešuje plevel, kakor vsejano žito ali drugi sadež.

Teh neugodnosti ogniti se in si prihraniti visokih stroškov, svetuje neki kmetovalec, pri zgoraj omenjenih njivah samo v brazdo ali brazdico gnojiti in sejati oziroma saditi, rabiti pa le umetno pripravljenega gnoja, ker tako ves porabljen gnoj samo vsejanemu žitu ali sadikam služi, se ga nič ne potráti v gnojenje škodljivemu plevelu, to postopanje tedaj na dve strani dobro služi. V ta namen priporoča omenjeni kmetovalec tudi poseben stroj, kteri gnoj in seme ob enem trosi, dalje zagotavlja dobrega vspeha, ako se porabi na hektaru 250 kil superfosfata.

„Nov.“

Za pouk in kratek čas.

Iberci, prvi prebivalci Evrope.

Nekteri zgodovinarji mislijo, da so bili prvi prebivalci Evrope nek divji, črnolasi rod, ktereга ostanki so še sedaj živeči Laponci, Esti in še nekteri pičloštevilni rodovi v Rusiji. S to mislijo se vjemajo prazgodovinske najdbe stavb na koléh, kamnitega orodja itd. Te prvotne prebivalce Evrope imenovali so Iberce. Oni se niso pečali s poljedelstvom, ampak podobno divjim Indijanom v Ameriki lovili so divjačino in ribe. Ker je bila pa Evropa takrat zaraščena z neizmernimi gozdi, naravno je, da je bilo v njih mnogo divje zverine, medvedov, volkov, risov itd. Pred to zverino Iberci niso bili varni ne po noči ne po dnevi. Zato je umljivo, zakaj so svoje kočé stavili nad vodo. Od brega do kočé v vodi je peljala ozka brv, ki se je po noči lahko razdrila, in tako so bili vsaj pri ponočnem počitku varni pred zvermi.

Ko se je pa arijanski plemé v Indiji silno namnožilo, začeli so se ljudje polagoma seliti v malo obljudeno Evropo, kjer so divje Iberce nazaj potiskali in začeli gozde trebiti in zemljo obdelovati, kakor se to zdaj godi v Ameriki. Tako so počasi Evropo obljudili arijski národi, Vlahi, Slovani in Germani. Iberci pa, ki niso hoteli zemlje obdelovati, so se rajši vedno bolj nazaj umikali. Lahko, da so se tudi sami pokončevali v medsebojnih vojskah, kakor se to godi pri Indijancih. Na svojem begu proti zapadu so menda nazadnje

samo še Španjsko in Portugalsko v oblasti imeli, zato se te dežele še zdaj imenujejo „Iberski“ polotok. Tudi Irski otok se po latinsko imenuje „Hibernia“, kar prihaja morda od tod, ker so se zadnji ostanki Ibercev na ta otok umaknili, tako da so priseljeni Vlahi otok po Ibercih imenovali. Slednjič pa so Iberci zginili tudi na Španjskem in Irskem, ker so Arižanci sčasom zasedli vso zemljo in jo obdelovali, Iberci pa se dela privaditi niso hoteli. Ista osoda bo zadela tudi Indijance v Ameriki, ako se ne poprimejo krščanske kulture. V Meksiki in sploh v srednji Ameriki je še več milijonov Indijanov in ti tudi ne bodo zginili, ker so sprejeli katoliško vero in se navadili poljedelstva in rokodelstva. Divji Indijani po lesovih severne in južne Amerike pa morajo zginiti, kakor so Iberci v Evropi, ker nočejo pustiti lova in svojih divjih šeg. Bolj ko se belo, arižansko pleme v Ameriki namnoži, bolj bo tudi tiščalo še v tiste kraje, ki so zdaj še neobdelani, ter bo Indijance še od tam pregnalo. Ohraniti se zamorejo kot ribiči le na severnem morju, kjer je zemlja neplodna in Evropejcem k sebi ne vabi. Po tej hipotezi se iztrebljenje Ibercev in naseljevanje Evrope z Arižanci ni na enkrat izvršilo, ampak polagoma v teku več stoletij; začelo pa se je najbrže že kakih 1500 let pred Kristusovim rojstvom.

Smešničar.

Sodnik: „Vi pravite, da niste bili na mestu, kjer je bil rajni ubit in oropan. Mi imamo pa pričo, ki vas je tam videla.“

Zatoženec: „Ni mogoče. Gledal sem tam na vse strani okoli sebe, pa nisem nikogar videl.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem imelo bode v sredo dné 13. maja t. l., ob $\frac{1}{2}$ 3. uri popoldne, v veliki dvorani hotela pri „Sandwirthu“ v Celovcu svoj redni letni občni zbor, na katerega vse častite ude že danes opozarjamo. Spored, ki bode obsegal več jako važnih in zanimivih točk, naznanili bomo v prihodnji številki. — Sv. Oče Leon XIII. so visokočast. gosp. stolnemu proštu dr. Val. Müllerju podelili naslov „protonotar ad instar Participantium“, visokočast. g. kanonika Andreja Alijančiča pa so postavili v čast svojega hišnega prelata. Častitamo k temu zaslužnemu odlikovanju! — V Celovcu (Fleischmarkt 5) se je naselil g. Vekoslav Progar, akademični podobar in pozlatar. Priporočamo ga čast. duhovščini, ker ni samo izvrsten in vesten kipar, ampak tudi veren katoličan in zvest Slovenec. Svoji k svojim! — Čuje se, da je že ali bo v kratkem odletel znani Giovanni Foresti od znanega lista „Deutsche Allgemeine (!) Zeitung“ v Beljaku. Ali pride kaj boljšega za njim? Drugi Beljaški list „Villacher Zeitung“, je poginil. Bil je bolj dostojno pisan, ko prvo imenovani list. — Na smrt je bil obsojen Janez Kopač iz Dravograda, ker je ustrelil gostirja Waldmana iz Labuda. — Pri Pliberku je vlak povozil neko staro žensko. — Pogorel je Kotnik v

Otmanjah. — Gosp. P. Kajzlu, steklarju v Ljubljani, je ostalo še nekaj Bleiweisovih slik, ki so v oljnobarvenem tisku jako lepo narejene. Vsak rodoljub bi moral imeti v svoji hiši sliko nepozabljivega in slavnega voditelja Slovencev, dr. Janeza Bleiweisa. Iz posebne prijaznosti do koroških Slovencev prodaja gosp. Kajzel te slike po jako znižani ceni, namreč po 50 kr. iztis, ko njega samega iztis čez 2 gld. stane. — Umrl je grof Anton Goës. Pokopan je bil v Žrelcu. — Gostilnica „pri Erjavcu“ v Ilovljah pri Žihpoljah je dobila slovenski napis, ki nemškutarje hudo v oči bode. Priporočamo to gostilno vsem Rožanom, ki se mimo vozijo. — V Železno Kapljo pride za živinozdravnika g. Anton Korošec, ki je bil do sedaj v Mali nedelji na Štajerskem, v Ziljsko Bistrico pa g. Viljem Irzan iz Marnberga.

Na Kranjskem. Znani strokovni pisatelj za krojaško obrt, gosp. M. Kunc, je izdal novo knjigo „Toaleta“, t. j. učna metoda za prirezovanje ženske obleke. Knjiga ima šest tabel in 40 uzorcev. Krojači in šivilje bodo prav storili, da si to knjigo naročijo. — V Idriji je veliko kolo ubilo nekega šolarja, ki je žaganje pobiral. — Drevo je ubilo posestnika Oražna pri Mengšu. — V Novomeškem „Národnem domu“ so predstavljali Kristusovo trpljenje. — Pogorel je Baldek v Šmarju pod Ljubljano. — V Globokem je vlak povozil malega otroka.

Na Štajerskem. V Velenju so ustanovili sadjarsko društvo. — Celjski list „Deutsche Wacht“ je naznanil imena vseh tistih mestjanov, ki so s Slovenci volili, da bi jim škodoval; samo štiri je „iz milosti“ izpustil. Oglasila pa sta se dva umirovljena polkovnika in očitno rekla, da sta tudi ona dva volila s Slovenci, in da od liberalnega lističa ne potrebuje nobene milosti. List je za eno blamažo bogatejši. — V Korpulah pri Šmarju je znorela še mlada žena in šla v vodo. — Pri Ormožu se je Blaž Žvegelj žganja napil, v vodo padel in utonil. — V Slovenji vesi pri Ptujem sta pogorela Glazer in Zupanec. Hlapec Kampelj je v ognju konec storil. — Tatovi so zadnji čas močno kradli okoli Središča. Dva so prijeli. — V Bokošah so pogoreli trije gospodarji. — V Št. Tomažu pri Veliki Nedelji je fant Pintarič ubil drugega fanta vasačevalca.

Na Primorskem. Za novo cerkev sv. Polikarpa v Pulji so podarili svitli cesar 5000 gld. — Za šesto župno cerkev v Trstu se je dozdam nabralo 22.000 gld. — V Vodnjanu je 28letni Fr. Demarin s sekiro ubil svojo lastno mater.

Po drugih deželah. Za srbsko cerkev na Dunaju so dali svitli cesar 5000 gld. — Donava je močno narastla, na Ogerskem je na več krajih jezove podrla, v Soltu je podrla čez 200 hiš. — V Zagrebu se bo zidal nov most čez Savo. — V Novem Orleanu je ljudstvo pobilo 13 Lahov po ječah, ker so ti ljudi morili, pa se jim ni prisodila zadosti stroga kazen. — Umrl je princ Jerome Napoleon. — Potopil se je angleški parnik „Roxburgh“. 22 mornarjev je konec vzelo. Pri Gibraltarju se je potopila ladja „Utopia“, na kateri je bilo 700 ljudi, največ Lahov. Utonilo je 567 ljudi, med njimi dva Slovence. — V Brnu je neka ženska porodila živega otroka z dvema glavama. — Razbila se je neka španjska ladja na Afriškem bregu. Mavri (Arabci) so pobrali vse iz la-

dije in še mornarje do nazega slekli. — Pri mestu Kató na Francoskem je skočil vlak iz tira; kakih 80 je ranjenih. — Na Škotskem (Anglija) so delo ustavili služabniki železnic. Oni tirjajo, naj bi ne delali več ko 10 ur na dan. — Graščak Bilinski je dal 235.000 gld. za bolnišnico v Levovu, v katero naj se sprejemajo bolniki, katerim se zdravje že boljša.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Veleč. g. Janez Marinič, župnik v Lipi nad Vrbo, je imenovan za kn. škof. konsist. svetovaleca in dekana za Zgornji Rož. Č. g. provizor Janez Vaneček je dobil faro v Kamrčah. Dne 3. t. m. je umrl veleč. g. Val. Link, dekan in fajmošter v Št. Jurju na Strmecu. N. v m. p. — Razpisane so fare: Št. Jurje na Strmecu, Dropolje in Oeting do 16. majnika.

Národu slovenskemu!

V slavnostnih dnéh 29. in 30. rožnega eveta leta 1889., ko smo odkrivali spomenik Valentinu Vodniku, začetniku pesniške književnosti slovenske, oglašala se je živeje nego li kedaj misel, da bi se postavil spomenik največjemu pesniškemu geniju, kar jih je doslej rodila zemlja slovenska, pesniku, čegar dela ponosno prištevamo najizbornejšem proizvodom vseh národov, ljubljenu našemu **Frančišku Prešérnu!**

Razpravljati ni treba posebej, kaj je Prešéren nam, niti kaj bode za namcem: ime Prešérnovo je z neizbrisnimi črkami zapisano v zlati knjigi pesniškega in obé-kulturnega razvoja našega!

Takemu veleumu veličasten spomenik! Za deset let hočemo slaviti **stoletnico Prešérnovoga rojstva** — postavimo mu tedaj vidno znamenje, katero še poznih let pričaj domačinu in tujcu o ljubezni in zahvalnosti naši!

Živo uverjen, da bode ta poziv odmeval v vseh sreih slovenskih, katerim je do národne časti, ukrenil je pomnoženi odbor „Pisateljskega podpornega društva“, da prične nabirati doneske za Prešérnov spomenik. S prijazno prošnjo se torej obrača do vseh slavnih društev in zastopov, do slehernega rodoljuba po deželah slovenskih, s kratka, do vsakogar, komur je drago ime Prešérnovo, naj nam z blagovoljnimi doneski pomaga uresničiti častno namero in tako zajedno vredno poravnati dolg slovenskega národa do najboljšega pesnika svojega! Zlasti upamo, da se bodo čitalnice slovenske na besedah in veselicah svojih čisto in drage volje spominjale spomenika Prešérnovoga!

Stroški bi bili vsekakor znatni, vendar je podpisani odbor uverjen, da bode tolikrat izpričana požrtvovalnost slovenska vzmogla potrebno svoto in omogočila praznovati stoletnico Prešérnovo takó, kakor si je lepše ne moremo misliti!

Rojaki slovenski, na delo tedaj! Vsakdo skrbi po svojih močéh, da se o stoletnici Prešérnovi vzdigne spomenik, o katerem bomo rekli ponosno, da ga niso postavili posamičniki, nego vesoljni národ naš prvemu pesniku svojemu!

Doneski naj se blagovoljijo pošiljati „Pisateljskemu podpornemu društvu v Ljubljani“.

V Ljubljani, dne 8. svečana 1891.

Dr. Jožef Vošnjak,
predsednik.

Anton Funtek,
blagajnik.

Simon Rutar,
tajnik.

Zahvala.

Za popravo farne cerkve Dev. Marije na Otoku sta vis. čast. gospoda G. Lex, dekan Št. Vidski 2 gld.; J. Marinič, dekan v Lipi pa 5 gld. darovala. Bog plati! J. P.

Posojilnica v Glinjah

bode zanaprej uradovala vsako nedeljo od 9. do 12. ure dopoldne. Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$, od posojil jemlje $5\frac{1}{2}\%$.

Odbor.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Libeliče in okolico imela bode v Libeličah v gostilni „pri Nemcu“ na drugo nedeljo po Veliki noči dne 12. aprila 1891, ob $\frac{1}{2}$ 4. uri popoldne svoj **prvi občni zbor** s sledečim vspeodom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Petje. 3. Slavnostni govor. 4. Petje. 5. Govor o gospodarstvu. 6. Volitev novega odbora. 7. Vpisovanje novih udov. 8. Posamezni predlogi. — Prosta zabava. — Vstop k zborovanju in k prosti zabavi imajo le udje in tisti, ki se izkažejo z vabilom. — Na to prevažno zborovanje vabi najljubnejše **odbor.**

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu bode imela svoj **letni občni zbor** v nedeljo dne 19. aprila 1891 ob $\frac{1}{2}$ 3. uri popoldne pri gosp. Rabiču. — Spored: 1. Računsko poročilo. 2. Volitev novega odbora. 3. Razni nasveti. — K temu zborovanju so vabljeni vsi udje posojilnice. **Odbor.**

Loterijske srečke od 4. aprila.

Line	59	83	18	88	49
Trst	61	15	57	10	36

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:		Sladko seno . . . 2 gld. 40 kr.
pšenica po . . . 5 gld. 50 kr.	rž 4 " 80 "	kislo 1 " 80 "
ječmen 4 " 20 "	oves 2 " 50 "	slama 1 " 70 "
hejda 4 " 40 "	turšica 3 " 80 "	meterski cent (100 kil).
pšeno 6 " 60 "	proso — " — "	Frišen špeh kl. — gld. 60 kr.
grah — " — "	repica 1 " 20 "	maslo 1 " — "
fižol, rudeči — " — "	Deteljno seme — do — gld.	mast — " 75 "
100 kil.		Navadni voli 100—120 gld.
		pitani voli . . . 120—190 "
		junci 60—90 "
		krave 60—120 "
		junice 50—80 "
		prešički 5—15 "

Oglasila.

Malo posestvo na prodaj.

10 birnov posetve, 9 oralov sveta — gozd, travnik, vinograd — v Vinogradu (Vinarah) Št. Vidse fare pod Juno. Več pové posestnik Jože Sitar p. d. Pahar, na Gorcah v tisti fari (pošta Doberla ves).

Na prodaj je ali se dá tudi v najem.

Placerjevo posestvo hišna št. 7. na Strmecu v Podklosterski občini: 8 oralov 1107 □ klfr. polja, 27 oralov 1368 □ klfr. senozetev in 19 oralov 305 □ klaftr. gozda. Celo posestvo je lepo zloženo. Več pove posestnik Janez Schmucker na Strmecu, pošta Rikarjaves (Riegersdorf).

Planina v zakup.

Dne 1. junija t. l. se bo dala v najem planina Potok v Kortah, in sicer na pet let. Ponudbe naj se pošljejo do 10. maja na grajščinsko oskrbnništvo v Žuneku, pošta Doberlaves.

Naznanilo.

Podpisani naznanja č. duhovščini, da se je naselil v **Celovcu** (Fleischmarkt št. 5). Kakor si dobrika, da je že do zdaj v mnogih cerkvah po Koroškem in Kranjskem dobra in trdna dela izvršil, tako hoče tudi zanaprej pošteno in vestno, lepo in po ceni delati, naj se mu naroči kaj malega ali kaj večjega. Priporoča se tedaj v obilo naročevanje z zagotovitom najboljših in hitre postrežbe.

Vekoslav Progar,

akademični kipar, pozlatar in slikar,

Strd, brinjevec, slivovec.

Najboljši mēd (strd), garantiran pitaneč, priporočam slavnemu občinstvu in čebelarjem, v skatljah po 5 kil, kila za 60 kr., celi zaboj toraj 3 gld. proti poštnemu povzetju. Tudi prodajam pravi, natorni brinjevec, liter po 1 gld. 20 kr., ter izvrstni, domači slivovec, liter po 80 kr. in više.

Egid Jeglič,

trgovec in čebelar na Selu, pošta Lesce (Lees, Krain).

Deteljno seme, suhe črešplje in maslo

kupuje po najvišjih cenah

J. E. Smolnikar

v Celovcu, stolne ulice (Domgasse) šte. 16.

Vsake vrste

mrtve živali se nabašejo,

da so videti kakor žive, po ceni in trdno pri

Francu Swaty,

prodajalnica „pri rogaču“ v Mariboru.

Tovarna in zaloga posebnih in redkih rečij za nabiralce, ljubitelje in diletante.

☛ Cenik s podobami se pošlje zastonj. ☛

Divji petelin, ko poje 4 gld.

Ruševac, ko kruli 3 „

Op. V moji službi je tudi g. Fr. Zaveski, ki je bil prej preparator v Trbižu.

Razumnim možem

v starosti od 25 do 40 let, neoženjenim, zdravim in krepkim, ki so nemškega in tudi slovenskega jezika v besedi in pisanju popolnoma zmožni, in morejo dokazati, da je bilo njihovo dosedanje življenje neomadeževano ter da je njihovo gmotno stanje vredjeno, ponuja se z oddajo službe **potovalnega zastopnika**, kateri službi bi se morali zavsem posvetiti, in s katero je združena stalna plača s stranskimi dohodki, prilika, zagotoviti si, ako se njih sposobnost dokaže, sigurno in stalno bodočnost.

Za to službo se pa naj le take osebe potegujejo, ki vsem tem zahtevam vstrezajo in ki imajo veselje do **potovalnega** posla in so vajene, svoje dolžnosti z **resnostjo**, pridnostjo in **žilavo vstrajnostjo** izpolnovati, pri čemur se pa tudi **brezmadežno** obnašanje zahteva.

Lastnoročne, nemško in slovensko pisane prošnje, katerim se morajo priložiti **prepisi** spričeval, naj se pošljejo pod „11.471“ v Gradec, poste restante.

prilavljena od lekarja PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplívno zdravilo, ki krepča želodec, mehča, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov ureja joče zdravilo, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi.

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v skatljah po 12 steklenic za gld. 1.36; po 24 za gld. 2.60; po 36 za gld. 3.84; po 44 za gld. 4.26; po 55 za gld. 5.62; po 110 za gld. 10.30; po 550 za 50 gld.

V steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. — V Celovcu prodaja jih lekar Thurnwald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.

Naznanilo.

Udano podpisani dovoljsem si mojim čestitim kupovalcem iz mesta in dežele uljudno naznaniti, da sem dné 3. januarja t. l. na novo odprl

podružnico svoje kupčije s tržaškim blagom na starem trgu št. 19, to je četrta hiša od hranilnice proti staremu trgu, v kateri bodem prodajal **sladkor, surovo in žgano kavo, moko** (poznano najboljših vrste), **špirit, rženo žganje**, fini ameriški **petrolej** in razno drugo tržaško blago najboljše vrste. Vsakdo se lahko prepriča, da dobi pri meni vsikdar izvrstno ter sveže (frišno) blago in najboljši kup. Ob jednem priporočam prav gorko tudi mojo glavno prodajalnico v Burggasse št. 12. in zagotavljam dobro postrežbo.

S spoštovanjem

FERD. MUSSI,

Stari trg št. 19. Burggasse šte. 12.
(„pri zlatem vencu“). („pri sladkornem klobuku“).

PETER MAYER,

šolske ulice šte. 18

pri „zlatem križu“ v Celovcu,

priporoča vsakovrstno, **najboljšo in čisto suho moko, vsaki dan frišne droži, izvrstno maslo, južno sadje, dišave, sladkor, kavo** in različno drugo tržaško blago, vse prav dober kup.

Postranski zaslužek,

ki se vedno množi in dolgo let trpi, si lahko pridobijo spretni in zanesljivi možje, ki so kot poštenjaki na **dobrem glasu**, ako živijo v takih razmerah, da pridejo z ljudmi mnogo v dotiko. Dosluženi orožniki in podčastniki imajo prednost. Ponudbe in vprašanja naj se pošiljajo pod: „G.S. 1891, Graz, post. rest.“